

Meerjarenbeleidsplan 2025-2029

Waar staat Leergeld West-Brabant Oost (nu) voor.

Wij staan zelfbewust in een samenleving waar ondersteuning met een menselijke maat hard nodig is. Leergeld West-Brabant Oost is volwassen geworden. Onze missie staat als een huis, maar we moeten omgaan met veranderende omstandigheden. Onze droom is: gelijke kansen voor alle kinderen, alle kinderen mogen meedoen. We staan echter voor belangrijke uitdagingen als gevolg van zowel externe als interne ontwikkelingen. Wij zijn overtuigd van de belangrijke rol van Leergeld West-Brabant Oost binnen het werkveld van ondersteuning bij armoede binnen de zeven gemeenten waartoe ons zorggebied behoort. Basis van onze werkwijze is de kenmerkende Leergeldformule. We ondersteunen enerzijds de kinderen en daarmee de gezinnen. Anderzijds willen we bijdragen aan structurele oplossingen voor de armoedeproblematiek door structurele belemmeringen die gezinnen ervaren of parten spelen, te signaleren en te agenderen. Het zou mooi zijn als Leergeld West-Brabant Oost niet langer nodig zou zijn. Gezien de blijvende financiële problematiek in de gezinnen waardoor kinderen ongelijke kansen hebben en het risico lopen te worden buitengesloten, moeten we constateren dat van onszelf opheffen geen sprake kan zijn. Tegelijkertijd vragen wij ons af of wij de dingen willen en kunnen blijven doen zoals die zich in 20 jaar ontwikkeld hebben? Wat is onze positie op het gebied van kinderen en armoede? Kunnen we de verwachtingen blijven waarmaken? Welke kansen en bedreigingen liggen er? Met dit nieuwe meerjarenbeleidsplan geven wij richting aan antwoorden op deze vragen. Dit beleidsplan gaat over verdieping en versterking van ons verhaal, waarmee we de slagkracht van onze organisatie ook voor de toekomst willen borgen. Zodat we ook in de toekomst invulling kunnen geven aan ons motto: Alle kinderen mogen meedoen, want nu meedoen is straks meetellen!

De kracht van Leergeld West-Brabant Oost

De laagdrempeligheid van onze werkwijze stelt Leergeld West-Brabant Oost in de gelegenheid veel kinderen uit de doelgroep te bereiken en te ondersteunen. Het huisbezoek, met de inkomenstoets, biedt Leergeld West-Brabant Oost de kans om de hulpvraag met maatwerk te beantwoorden. Dit geeft ook inzicht in de bredere problematiek in deze gezinnen.

Ouders voelen zich gehoord en gezien, ze zeggen respectvol, niet oordelend en vanuit vertrouwen benaderd en geholpen te zijn. Ze ervaren dat ze er niet alleen voor staan. Het vangnet dat Leergeld West-Brabant Oost biedt, geeft ze een gevoel van veiligheid. Daarnaast blijkt dat de toegevoegde waarde van Leergeld West-Brabant Oost ook ten goede komt aan de (beleid)doelstellingen van andere partijen in de publieke sector, zoals gemeenten.

De geboden ondersteuning komt direct ten goede aan de kinderen, doordat de hulp in natura (door direct te betalen aan bijvoorbeeld de sportclub, school of de leverancier van een fiets) geboden wordt. Dit voorkomt dat het hiermee gepaard gaande bedrag wegvloeit naar schuldeisers of andere ook noodzakelijke uitgaven voor het gezin. Door de gezinnen nabij te zijn, kunnen wij gezinnen verder op weg helpen met doorverwijzing naar andere vormen van ondersteuning. De signalen vanuit de gezinnen stelt ons in staat om het gemeentelijke armoedebelief gefundeerd te beoordelen en om als goed geïnformeerde gesprekspartner te fungeren voor de gemeenten om het beleid beter aan te laten sluiten op de behoeften van onze doelgroep. Door de contacten met de gezinnen kunnen wij tijdig nieuwe trends en daardoor nieuwe behoeftes en noodzaken signaleren.

De signalen uit de gezinnen stelt ons in staat om gericht samenwerking met lokale partners (zoals scholen of sociale partners) aan te gaan om de problematiek onder de aandacht te brengen en bij te dragen aan preventieve interventies.

De kenmerkende werkwijze van Leergeld West-Brabant Oost is haar grote kracht, die ook erkenning krijgt van partijen zoals gemeenten. De komende jaren zet Leergeld West-Brabant Oost in op het continueren van de Leergeldformule als basis van onze werkwijze.

Ontwikkelingen in onze omgeving

Externe, maatschappelijke ontwikkelingen

Bij het maken van strategische keuzes is het belangrijk om te kijken naar de huidige maatschappelijke ontwikkelingen in ons verzorgingsgebied. Welke belangrijke ontwikkelingen hebben zich binnen het verzorgingsgebied van (kinder)armoede de afgelopen jaren voorgedaan of welke gevolgen zijn er nog te verwachten? We zijn alert op de mogelijke gevolgen van de (te verwachten) ontwikkelingen voor de positie of de werkwijze van onze organisatie.

Er is sprake van hardnekkige armoedeproblematiek. Hoewel de armoedecijfers afnemen, blijft de groep langdurig armen daarin achter. De kloof tussen arm en rijk blijft toenemen. De rijkdom is ook in Nederland in handen van een relatief kleine groep. Kosten van levensonderhoud blijven stijgen. In een toenemend aantal gezinnen leidt schuldenproblematiek tot grote zorgen.

De samenstelling van de groep ouders die leeft op of onder het sociaal minimum is meer divers dan voorheen. Een groot deel daarvan is onbekend met 'de wereld van uitkeringen' (bestaande ondersteuningsmogelijkheden) en/of weet dus lang niet altijd de ondersteuning die voor hun kinderen beschikbaar is te vinden.

De schaamte voor het moeten rondkomen met (te) weinig geld, het hebben van schulden en daarmee het taboe op armoede is en blijft hardnekkig. Dit kan armoede juist in stand houden of vergroten en leiden tot sociaal isolement.

Daarnaast zien we grote diversiteit in de aanpak van de bestrijding van (kinder)armoede door gemeenten. Gemeenten zijn autonoom in het uitvoeren van hun beleid en de inzet van (extra) gelden voor kinderarmoede. Gemeenten doen dat op verschillende manieren. Dat is een van de oorzaken dat Leergeld West-Brabant Oost per gemeente op een andere wijze werkt. Hierbij benoemen we ook het risico dat samenwerking met een gemeente ertoe kan leiden dat wij door de betreffende gemeente 'slechts' als uitvoeringsorganisatie van de gemeente wordt gezien waarbij verlies van autonomie en daarmee van een eigenstandige beoordeling van een aanvraag op de loer ligt.

Er is sprake van toenemende kansenongelijkheid in het onderwijs door voortschrijdende digitalisering, tweetalig onderwijs, huiswerkbegeleiding, verdiepingsmodules, Technasia en dure schoolreizen. Omdat hiervoor doorgaans een hoge eigen bijdrage van ouders wordt gevraagd, zijn deze activiteiten en middelen voor kinderen uit onze doelgroep beperkt beschikbaar. Dit valt moeilijk te rijmen met het systeem van publiek gefinancierd onderwijs. Armoedegelden inzetten voor wat in feite reguliere onderwijskosten zijn, vinden wij niet wenselijk vandaar dat er doorlopende afspraken met de VO scholen zijn gemaakt met betrekking tot het verstrekken van gratis laptops voor kinderen uit onze doelgroep.

Interne ontwikkelingen

Naast maatschappelijke ontwikkelingen zijn ook interne ontwikkelingen van invloed op de (strategische) keuzes die de Leergeldorganisatie maakt. We onderscheiden:

Door de groei van de Leergeld stichtingen binnen Nederland zien we differentiatie ontstaan in de uitvoering van de Leergeldformule. Zo zien we dat door Leergeld stichtingen niet meer alle gezinnen thuis worden bezocht. Veelal wegens praktische bezwaren (het kost te veel tijd, er zijn te weinig vrijwilligers). Het huisbezoek blijft bij Leergeld West-Brabant Oost het uitgangspunt. Uitzonderingen worden gemaakt bij aanvragen als een gezin al bekend is bij Leergeld West-Brabant Oost en in dat jaar al een (her)intake heeft gehad, of als het gezin bijvoorbeeld al een voedselbankpas voor minima heeft.

Om de kwaliteit van de werkzaamheden structureel te kunnen waarborgen hebben wij gekozen voor betaalde krachten. Deze mensen hebben een sleutelpositie binnen onze stichting.

De werkwijze van Leergeld West-Brabant Oost is mede gebaseerd op de inzet van vrijwilligers. Deze vrijwilligers vormen de ruggengraat van onze organisatie. We zien al langer de trend in vrijwilligerswerk dat mensen zich wel willen inzetten echter op de manier dat het hen past. Het rekening houden met de vrijwilligersorganisatie, neemt af. Maar ook zien we gelukkig nog steeds een (groeierende) groep vitale ouderen die na hun werkzame leven maatschappelijk van betekenis willen blijven en zich als vrijwilliger willen inzetten. Anderzijds is samenstelling van het vrijwilligersbestand van de stichting verandert doordat vergrijzing optreedt.

Door voortschrijdende digitalisering vindt het doen van aanvragen steeds vaker online plaats.

Onze stichting is de afgelopen jaren in toenemende mate door gemeenten gesubsidieerd, mede onder invloed van het beschikbaar komen van de 'Klijnsma-gelden'.

Als gevolg van de landelijke samenwerking met de andere organisaties binnen het samenwerkingsverband Sam& zou je verwachten dat de samenwerkingspartners elkaar versterken en niet in elkaars vaarwater komen. De ervaring is echter dat de 'concurrentie' binnen het veld van goede doelenorganisaties groter wordt doordat men beter op de hoogte is van elkaars werkwijzen en daarop kunnen inspelen richting subsidieverleners en donateurs.

De Leergeldstrategie

Centrale doelstelling

Over de centrale doelstelling van Leergeld West-Brabant Oost is weinig discussie: Het voorkomen van sociaal isolement van kinderen uit minimagezinnen. Maar ook streeft Leergeld West-Brabant Oost naar kansengelijkheid voor alle kinderen. Het mag voor het hebben van toegang tot voorzieningen en gelijke kansen niet uitmaken waar een kind woont.

Een samenhangende aanpak om deze doelstellingen te realiseren bestaat uit de inzet op drie niveaus:

1. Verstrekken van voorzieningen zodat kinderen kunnen meedoen en sociale uitsluiting wordt voorkomen;
2. Op basis van signalering van armoedethema's en problematiek in het gezin doorverwijzen naar andere vormen van ondersteuning die het gezin verder op weg kunnen helpen. Maar ook deze signalen benutten om in samenwerking met andere organisaties werk te maken van preventie van sociale uitsluiting en meedoen te bevorderen;
3. Aan de hand van signalen uit de gezinnen structurele belemmeringen aan de kaak stellen bij gemeenten.

De Leergeldformule

We werken aan deze samenhangende aanpak aan de hand van de Leergeldformule. Leergeld West-Brabant Oost heeft vanaf het begin van haar bestaan haar unieke werkwijze steeds verder ontwikkeld, doordacht en verfijnd. Nog altijd vormt de Leergeldformule het uitgangspunt voor de werkwijze van Leergeld West-Brabant Oost. Tegelijkertijd vraagt de Leergeldformule om een eigentijdse invulling. Het is de komende jaren een gezamenlijk zoeken binnen welke bandbreedte we hieraan invulling geven.

Tot nu toe beschreven we binnen de Leergeldformule vier stappen. Onderstaand is een stap toegevoegd, te weten stap 2 signalering. Dit is geen extra stap, maar een explicitering van de gegroeide werkwijze.

Stap 1 | Huisbezoek of uitgebreide intake

Gezinnen die Leergeld West-Brabant Oost om ondersteuning vragen worden thuis bezocht door een goed opgeleide en geïnformeerde intermediair. Uitzonderingen zijn mogelijk, bijvoorbeeld als het gezin al eerder een aanvraag heeft gedaan en ondersteuning heeft gekregen. Tijdens een persoonlijk gesprek wordt de situatie van het gezin besproken en de ondersteuningsbehoefte geïnventariseerd. Op basis van beschikbare informatie en documenten wordt een overzicht gemaakt van het gezinsinkomen en vindt toetsing plaats van de inkomens- en (eventuele) schuldsituatie. Dit leidt tot het vaststellen van een besteedbaar inkomen. Dit vormt de basis om vast te kunnen stellen of het gezin in aanmerking komt voor ondersteuning

Stap 2 | Signalering

Tijdens het huisbezoek kijkt de intermediair of ook voor andere kinderen hulp nodig is. Daarnaast verwijst de intermediair waar nodig naar andere organisaties die het gezin verder kunnen helpen. Dit kan zowel gaan om materiële als immateriële ondersteuning, zoals schuldhulpverlening, (school)maatschappelijk werk, de voedselbank of de sociaal

raadslieden. Merkt de intermediair structurele belemmeringen op die het gezin in de weg staan om de eindjes aan elkaar te knopen of om stappen vooruit te zetten, dan meldt de intermediair dit bij de teamleider op kantoor. Deze signalen gebruikt het management op kantoor richting gemeente of richting Leergeld Nederland zodat zij structurele belemmeringen aan de kaak kunnen stellen en kunnen adresseren aan partijen die deze belemmeringen kunnen wegnemen. Gemeenten dienen de sociale kaart beschikbaar te stellen aan Leergeld West-Brabant Oost.

Stap 3 | Bemiddeling naar andere voorzieningen

Leergeld West-Brabant Oost bespreekt met ouders of verzorgers wat de mogelijkheden zijn met betrekking tot de gevraagde ondersteuning. Eerst wordt gekeken of zij een beroep kunnen doen op bestaande voorzieningen, zoals regelingen van de gemeente of andere instanties/organisaties. Leergeld West-Brabant Oost kan vaak ook ondersteuning bieden bij het aanvragen van deze voorzieningen.

Stap 4 | Leergeld biedt financieel vangnet

Wanneer het ontbreekt aan bestaande voorzieningen voor de betreffende vraag om ondersteuning voor het kind, of wanneer deze voorzieningen niet toereikend zijn, dan biedt Leergeld West-Brabant Oost ondersteuning in de vorm van giften in natura of vergoeding van kosten aan clubs en scholen. De afweging hierbij is altijd dat de ondersteuning bijdraagt aan de centrale doelstelling van Leergeld West-Brabant Oost: het voorkomen van sociale uitsluiting van kinderen door meedoen mogelijk te maken.

Stap 5 | Opvolgen en nazorg

Na afhandeling van de aanvragen door ouders bij Leergeld West-Brabant Oost, blijft het contact met de betreffende gezinnen doorgaans bestaan. Afhankelijk van de situatie varieert dit van een telefoontje tot een nieuw huisbezoek.

Vijf beleidsspeerpunten

Voor de periode 2025 - 2029 hebben we vijf speerpunten voor beleid geformuleerd. Deze speerpunten worden omschreven als inspanningen.

Bieden van concrete ondersteuning aan kinderen

Leergeld West-Brabant Oost werkt aan een volledige dekking binnen haar verzorgingsgebied. Naast het ondersteunen van initiatieven tot uitbreiding in buurgemeenten is de één loketgedachte een doorlopend gespreksonderwerp bij gemeenten die werken met een diversiteit aan goede doelen organisaties. Uitgangspunt is gelijke toegang voor alle kinderen tot voorzieningen, ongeacht in welke gemeente een kind woont. Waarbij het voor de ouders of verzorgers geen zoektocht moet zijn bij welke loketten zij zich dienen te melden.

Leergeld West-Brabant Oost blijft investeren in het beter bereiken van nog niet ondersteunde groepen, zoals mensen die ‘verborgen’ in armoede leven, werkende armen, vluchtelingen, laaggeletterden en arbeidsmigranten.

Aan de kaak stellen van structurele belemmeringen

Leergeld West-Brabant Oost zet in op het nog beter ontsluiten van signalen die die zij bemerkt in de contacten met de gezinnen en in de lokale samenwerking.

Leergeld West-Brabant Oost agendeert en adresseert relevante signalen aan lokale partijen, zoals gemeenten en het onderwijs. Met name schoolkosten blijft hierbij een aandachtspunt.

Leergeld West-Brabant Oost verbetert de rapportagemogelijkheden vanuit Lisy 2021 zodat beter zicht ontstaat op onder meer trends in aanvragen en wat er speelt in de gezinnen.

Samenwerken vanuit autonomie

Leergeld West-Brabant Oost blijft kritisch op de samenwerking met collega-organisaties die zijn verenigd in Sam&. Daarbij houden we continu in het oog op welke manier deze samenwerking de meeste toegevoegde waarde heeft voor de kinderen en gezinnen. Zij zijn de toetssteen voor de ondersteuning die wij bieden. Het voortbestaan van de Leergeld West-Brabant Oost en haar kenmerkende werkwijze staan daarin niet ter discussie.

Wij onderstrepen het belang van lokale samenwerking tussen Leergeld West-Brabant Oost en andere organisaties rondom het kind en het gezin. Daarbij ligt de nadruk op het eigen karakter van Leergeld West-Brabant Oost als particuliere organisatie, met een coöperatieve opstelling om zich samen met andere organisaties in te zetten om ervoor te zorgen dat alle kinderen kunnen meedoen, ongeacht de financiële omstandigheden waarin zij opgroeien.

Professioneel werken met vrijwilligers

Leergeld West-Brabant Oost continueert de inzet van deskundigheidsbevordering van (vrijwillige) medewerkers via training op de ‘werkvloer’ door de teamleider en aanvullend Leergeldtrainingen van Leergeld Nederland en bestaande trainingen (voor vrijwilligers) op specifieke onderwerpen verzorgd door derden via Leergeld Nederland.

Leergeld West-Brabant Oost gaat intern, met kantoormedewerkers en intermediairs, bespreken hoe we op een eigentijdse manier invulling kunnen blijven geven aan de Leergeldformule. Daarbij is de inzet blijvend inhoud geven aan de drie niveaus waarop Leergeld West-Brabant Oost zich inzet: (1) verstrekken van voorzieningen, (2) doorverwijzen en preventie en (3) structurele belemmeringen aan de kaak stellen.

Leergeld West-Brabant Oost gaat aan de slag met het ontwikkelen van vrijwilligersbeleid mede met het oog op een noodzakelijke verjonging van het vrijwilligersbestand.

Twee instrumentele doelen

Ondersteunend aan deze vijf speerpunten zijn twee instrumentele doelen geformuleerd:

Vergroten zichtbaarheid

Leergeld West-Brabant Oost werkt verder aan het vergroten van de naamsbekendheid en het onder de aandacht brengen van onze boodschap.

Hierbij maken we in ieder geval gebruik van de verdere inzet van ons netwerk binnen de (lokale) media.

We werken mee aan de gezamenlijke campagnes vanuit Leergeld Nederland en Sam&;

Tenslotte onderzoeken wij de mogelijkheid voor extra inzet op marketing en communicatie binnen gemeenten waarbij de gedachte leeft dat Leergeld West-Brabant Oost nog onvoldoende bekend is binnen de gemeenschap.

Fondsenwerving

Om ons werk te kunnen blijven doen is veel geld nodig. In 2023 was daarmee € 750.000 gemoeid. De laatste jaren is het aandeel in de inkomsten vanuit de lokale overheid toegenomen. Onzeker is in hoeverre dit ook voor de toekomst het geval zal zijn. Vanuit Leergeld West-Brabant Oost blijven wij ons hiervoor hard maken. Ook het werven van inkomsten van andere financiers blijft noodzakelijk. Daaraan draagt het versterken en onderhouden van een lokaal netwerk, en ook het vergroten van de naamsbekendheid bij.

In beginsel werft Leergeld West-Brabant Oost eigen fondsen. Waar nodig ondersteunt Leergeld Nederland hierbij. Het landelijk bureau verdeelt aanbod van gelden vanuit landelijke fondsen, bestemd voor ondersteuning van kinderen, onder de lokale Leergeldstichtingen naar de wens van de donateur.

Meerjaren begroting

Voor een adequate implementatie van dit meerjarenbeleidsplan hebben we een meerjarenbegroting opgesteld. Deze is op te vragen via info@leergeldwbo.nl.